

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 324/2021-49

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Vlastou Pastorkovou, advokátkou, Strojárska 3998, Snina, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 46Ek/719/2020 z 26. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 46Ek/719/2020 z 26. januára 2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 46Ek/719/2020 z 26. januára 2021. **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **384,08 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie

zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 000 eur, ako aj náhrady trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka vystupuje v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 46Ek/719/2020 o vymożenie istiny 3 065,90 eur s príslušenstvom v postavení povinnej. Oprávneným je [REDAKOVANÉ], ktorá sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným okresnému súdu 20. apríla 2020 domáha vymożenia svojej pohľadávky od sťažovateľky na základe exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz Okresného súdu Poprad č. k. 11Csp/65/2019-31 z 19. augusta 2019 (ďalej aj „exekučný titul“ alebo „platobný rozkaz“), právoplatný a vykonateľný 5. októbra 2019. Platobný rozkaz bol vydaný na podklade zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom oprávneného ([REDAKOVANÉ]) ako veriteľom a sťažovateľkou ako dlžníčkou 2. mája 2015.

3. Okresný súd 28. apríla 2020 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo sťažovateľke doručené 13. mája 2020. Sťažovateľka 28. mája 2020 podala návrh na zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. V návrhu argumentovala, že platobný rozkaz je nespôsobilým a nevykonateľným exekučným titulom, vydaným nie sudcom, ale vyšším súdnym úradníkom, navyše bez *ex offico* súdnej kontroly spotrebiteľskej zmluvy, a to s poukazom na závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „súdny dvor“) vo veci C-448/17 z 20. septembra 2018. V štádiu vydávania platobného rozkazu musí súd *ex offico* skúmať povahu zmluvných podmienok, čo má podľa súdneho dvora zabezpečiť jedine sudca, ktorým vyšší súdny úradník nie je. Nárok oprávneného je premlčaný, pričom bol priznaný na základe formulárovej zmluvy, ktorá neobsahuje obligatórne náležitosti (resp. sú uvedené nesprávne), výška úrokovej sadzby odporuje dobrým mravom, zmluva tiež obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku (zmluvná pokuta obsiahnutá v bode 9.1 zmluvy), ktorá už bola judikovaná ako neprijateľná viacerými rozhodnutiami súdov Slovenskej republiky. Podľa § 299 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) súd nevydá platobný rozkaz, ak spotrebiteľská zmluva alebo iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahujú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná. *„V štádiu vydávania platobného rozkazu nedošlo k preskúmaniu zmluvných podmienok, ani povinných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy a ani k posudzovaniu výšky úrokovej sadzby z hľadiska jej súladu s dobrými mravmi, čo je spôsobené absenciou rozhodovania sudcu.“* Sťažovateľka poukázala na potrebu naplnenia cieľov smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13/EHS“), podľa ktorej sa majú štáty postarať o to, aby spotrebiteľa nekalé podmienky nezaväzovali (čl. 6 ods. 1), povinnosť vnútroštátneho súdu vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice.

4. O návrhu na zastavenie exekúcie rozhodol okresný súd uznesením č. k. 46Ek/719/2020 zo 17. augusta 2020 vydaným vyššou súdnou úradníčkou (ďalej len „uznesenie vyššej súdnej úradníčky“) tak, že návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie v celom rozsahu zamietol. Konštatoval, že sťažovateľka mala možnosť podľa § 267 CSP podať proti platobnému rozkazu odpor a uplatniť v ňom všetky svoje výhrady proti platobnému rozkazu, čo však neurobila.

Exekučný súd nenahrádza rozhodovaciu činnosť súdu v základnom konaní. V civilnom procese môže o návrhu na vydanie platobného rozkazu a o zrušení platobného rozkazu konať a rozhodovať na základe poverenia sudcu aj vyšší súdny úradník. Sťažovateľka v návrhu na zastavenie exekúcie neuviedla žiadne relevantné skutočnosti ani nepripojila žiadne dostačujúce dôkazy, ktorými by preukázala dôvody na zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku. V rámci prebiehajúcej exekúcie exekučný súd nie je oprávnený preskúmať exekučný titul, prípadne správnosť a výšku priznanej pohľadávky, keďže s týmito skutočnosťami sa vyrovnal súd už v základnom konaní, v ktorom vydal platobný rozkaz.

5. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podala sťažovateľka podľa § 239 CSP sťažnosť. V sťažnosti uviedla, že uznesenie vyššej súdnej úradníčky nijako nereflektuje posúdenie sťažovateľkou produkovanej právnej otázky a je v rozpore s rozhodovacou praxou ústavného súdu. Uznesenie vyššej súdnej úradníčky nedáva odpoveď na to, či *„môže alebo nemôže vydať vyšší súdny úradník platobný rozkaz v skrátenom konaní a súčasne pritom rezignovať v spotrebiteľskej právnej veci na zákonnú povinnosť ex officio identifikovať neprijateľné zmluvné podmienky, prípadne rezignovať na povinnosť posúdenia platnosti právneho úkonu z hľadiska rozporu či súladnosti s dobrými mravmi. Takéto pochybenie má totiž za následok nespôsobilosť exekučného titulu. Tým, že v základnej veci nedošlo zo strany VSÚ k riadnemu odbornému hodnoteniu právnej aj skutkovej stránky veci, došlo k porušeniu § 299 ods. 2 CSP a k naplneniu práve tej situácie, ktorú ako nesúladnú s právom EÚ uviedol Súdny dvor v rozsudku SDEÚ C-488/17, z 20.09.2018.“*. Sťažovateľka upriamila pozornosť aj na rozhodnutie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 484/2018, podľa ktorého je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či bola daná právomoc rozhodcovského súdu, pričom podľa sťažovateľky uvedený výklad je potrebné použiť aj na skúmanie toho, či bola daná právomoc, aby vyšší súdny úradník rozhodol bez *ex officio* súdneho prieskumu zmluvy. Nedostatky má súd povinnosť v záujme zachovania spravodlivosti rozhodnutia identifikovať *ex officio* bez ohľadu na to, či sťažovateľka odpor podala alebo nepodala. Súd má povinnosť vydať poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora iba vtedy, ak nezistí niektorý z dôvodov na zamietnutie návrhu. Súd má povinnosť skúmať vykonateľnosť exekučného titulu počas celého exekučného konania. Táto zákonná povinnosť prieskumnej činnosti exekučného súdu vyplýva nielen z osobitnej právnej úpravy Exekučného poriadku, ale aj z povinnosti súdu riadne zabezpečiť (materiálne a efektívne) výkon práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy.

6. Okresný súd uznesením č. k. 46Ek/719/2020 z 26. januára 2021 (ďalej len „uznesenie sudkyne“) sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky zamietol. Dôvodil, že, vychádzajúc z rozsudku súdneho dvora vo veci C-49/14, okolnosť, že vnútroštátna právna úprava priznáva právomoc v oblasti vydávania platobných rozkazov súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, nemôže ohroziť zachovanie potrebného účinku smernice 93/13/EHS, keďže je preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve sudcom stanovené v prípade odporu proti platobnému rozkazu. Ak spotrebiteľ odpor nepodá, sudca nemôže uskutočniť *ex officio* preskúmanie neprítomnosti nekalých zmluvných podmienok. V predmetnom prípade sťažovateľka odpor proti platobnému rozkazu vydanému vyšším súdnym úradníkom napriek poučeniu o možnosti podania odporu nepodala. Platobný rozkaz tak nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Exekučný súd nie je oprávnený preskúmať vecnú správnosť exekučného titulu, zaoberať sa správnosťou skutkových a právnych záverov orgánu, ktorý exekučný titul vydal. Návrh na zastavenie exekúcie nie je opravným prostriedkom, ktorým by sa napádal exekučný titul. Tvrdenia týkajúce sa

skutkového stavu mala sťažovateľka namietat' v základnom konaní, v exekučnom konaní súd už len vykonáva to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté a nenahrádza súd v základnom konaní v jeho rozhodovacej činnosti.

III.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutému uzneseniu sudkyne o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie, podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) je povinnosťou exekučného súdu v spotrebiteľskej veci skúmať materiálnu aj formálnu spôsobilosť exekučného titulu, najmä pokiaľ ide o exekučný titul, ktorý má svoj pôvod v skrátrenom konaní (konaní o vydanie platobného rozkazu), platobný rozkaz je potrebné skúmať z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok;

b) úver, ktorý bol sťažovateľke poskytnutý na základe formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, je bezúročný a bez poplatkov, úroková sadzba úveru je v rozpore s dobrými mravmi, pohľadávka je premlčaná, súd pri vydávaní platobného rozkazu neprihliadol ani na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku napr. v čl. 9 bode 9. 1 zmluvy (zmluvná pokuta);

c) uznesenie sudkyne je arbitrárne, okresný súd v ňom len prevzal tvrdenia vyššieho súdneho úradníka, pričom materiálnu stránku exekučného titulu nepreskúmal. Sťažovateľka nesúhlasí s názorom okresného súdu, podľa ktorého mu neprislúcha právomoc skúmať stav a okolnosti pred vydaním platobného rozkazu, a môže sa zaoberať len skutočnosťami, ktoré vznikli po vzniku exekučného titulu. Nesúhlasí ani s názorom o možnosti požívať záruku sudcovského prieskumu spotrebiteľskej zmluvy len po podaní odporu spotrebiteľom;

d) okresný súd nezaujal relevantné stanovisko k záverom rozsudku súdneho dvora vo veci C-448/17, na ktorý poukazovala, pri rozhodovaní nezobral do úvahy ani závery rozhodnutia súdneho dvora vo veci C-807/19;

e) napadnuté uznesenie sudcu bolo vydané bez náležite vykonaného dokazovania a bez náležitého odôvodnenia, je v rozpore s rozhodnutiami vyšších súdnych autorít.

IV.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

IV.1. Vyjadrenie okresného súdu:

8. Okresný súd k sťažnosti uviedol, že *sa v plnom rozsahu pridržiava argumentácie uvedenej v rozhodnutí napadnutom ústavnou sťažnosťou a ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú. „Rozhodnutie rešpektuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, z ktorej pre exekučný súd vyplýva, že nie je oprávneným preskúmať vecnú správnosť exekučného titulu, ktorým je rozhodnutie všeobecného súdu. Uvedenú prax nespochybňujú ani rozhodnutia SD EÚ uvedené v sťažnosti. V prípade vyhoveniu ústavnej sťažnosti sa exekučný súd stane ďalším revíznym súdom vykonávajúcim vecný prieskum rozhodnutí všeobecných súdov.“*

9. Zároveň vyslovil nesúhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti.

10. K veci sa vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorá uviedla, že napadnuté uznesenie vychádza z ustálenej súdnej praxe, v plnom rozsahu odkázala na odôvodnenie uznesenia, najmä na záver o existencii právomoci súdneho úradníka vydať platobný rozkaz, skutočnosť, že sťažovateľka nepodala odpor proti platobnému rozkazu, nemožnosť exekučného súdu preskúmavať vecnú správnosť exekučného titulu.

IV.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky:

11. Zúčastnená osoba, ktorou je [REDAKOVANÉ], v ústavných súdom stanovenej lehote možnosť vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti nevyužila. Obdobne ani sťažovateľka nevyužila možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu okresného súdu.

V.

Zjednotenie právnych názorov

12. Uznesením ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 došlo k zjednoteniu právneho názoru vysloveného I. senátom ústavného súdu v uznesení č. k. I. ÚS 166/2021 z 20. apríla 2021 a odlišného právneho názoru, ku ktorému dospel III. senát ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 324/2021. Ústavný súd uznesením č. k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 rozhodol, že „*Ak právna úprava umožňuje spotrebiteľovi podať proti platobnému rozkazu vydanému vyšším súdnym úradníkom odpor v lehote 15 dní od jeho doručenia, pričom odpor musí byť vecne odôvodnený, potom výklad a uplatnenie § 53 ods. 3 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade so základným právom spotrebiteľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak súd v exekučnom konaní odmietne preskúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré mali vplyv na vymáhaný nárok vzniknutý v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z dôvodu, že spotrebiteľ proti platobnému rozkazu odpor nepodal.*“.

13. Okresný súd v nadväznosti na možnosť vyjadriť sa k uzneseniu o zjednotení právnych názorov v podaní doručenom ústavnému súdu 6. júla 2022 uviedol, že vzhľadom na prijaté uznesenie ústavného súdu č. k. Plz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 netrvá na konaní ústneho verejného pojednávania a doplnenie vyjadrenia nepovažuje za daného právneho posúdenia veci ústavným súdom za potrebné.

VI.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej práv označených v ústavnej sťažnosti je založená na tvrdení o arbitrárnosti právnych záverov okresného súdu, nevyrovnaní sa s argumentmi sťažovateľky.

15. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

16. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné.

17. Podľa § 265 ods. 1 CSP účinného od 1. júla 2016 ak je možné vo veci samej alebo o jej časti rozhodnúť na základe skutočností tvrdených žalobcom, o ktorých súd nemá pochybnosti, najmä ak tieto skutočnosti vyplývajú z listinných dôkazov, možno o žalobe rozhodnúť bez vyjadrenia žalovaného a bez nariadenia pojednávania aj platobným rozkazom, v ktorom sa žalovanému uloží, aby do 15 dní od doručenia zaplatil uplatnenú peňažnú pohľadávku alebo jej časť a nahradil trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Výrok o trovách konania sa na účely konania o platobnom rozkaze považuje za uznesenie.

18. Podľa § 267 ods. 1 CSP účinného od 1. júla 2016 odpor proti platobnému rozkazu sa musí vecne odôvodniť. Ustanovenie § 129 sa pri nedostatku vecného odôvodnenia nepoužije. V odôvodnení žalovaný opíše rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoju obranu proti uplatnenému nároku. K odporu pripojí listiny, na ktoré sa odvoláva, prípadne označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. O tom musí byť žalovaný v platobnom rozkaze poučený.

19. Podľa § 299 ods. 2 CSP účinného od 1. júla 2016 ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a žalovaným je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak spotrebiteľská zmluva alebo iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahujú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná.

20. Podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017 súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietat' alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, a existencia neprijateľnej podmienky má vplyv na vymáhaný nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

21. Vznik členstva Slovenskej republiky v Európskej únii spočíva okrem iného aj v dobrovoľnom vzdaní sa výkonu časti suverenity štátu v prospech Európskej únie. Ide pritom aj o časť suverenity pri všeobecne záväznom regulovaní spoločenských vzťahov. To jednoznačne vyplýva z druhej vety čl. 7 ods. 2 ústavy. Preto Národná rada Slovenskej republiky síce zostáva stále jediným vnútroštátnym zákonodarným orgánom (čl. 72 ústavy), nie však jediným orgánom oprávneným normovať obsah spoločenských vzťahov na úrovni zákonnej sily. Za určitých okolností teda slovenské orgány aplikujúce právo (aj súdy) musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu únijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, a dokonca niekedy aj nad vôľu zákonodarcu. Formulovaná požiadavka má svoj základ v samotnej ústave, ktorá v čl. 144 ods. 1 sudcom pri rozhodovaní nepredpisuje len viazanosť zákonom ako kvalifikovaným výsledkom realizácie vnútroštátnej zákonodarnej moci, ale aj viazanosť ústavou (teda i jej čl. 7 ods. 2) i samotnou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zdôrazňuje, že povinnosťou slovenského vnútroštátneho súdu, ktorá je inkorporovaná aj v základnom práve na súdnu ochranu, nie je len ústavne konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov (m. m. III. ÚS 666/2016, ZNaU 50/2016).

22. Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

23. Podľa čl. 288 ZFEÚ smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

24. Podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.

25. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

26. Podľa čl. 7 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

27. Z čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, čl. 169 ods. 1 ZFEÚ, ako aj z citovaných čl. 6 a čl. 7 smernice 93/13/EHS možno abstrahovať princíp zvýšenej súdnej ochrany spotrebiteľa. Súdom členských štátov Únie bolo k naplneniu tohto cieľa zverené oprávnenie skúmať povahu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách z úradnej moci. Z judikatúry súdneho dvora [napr. rozsudok vo veci C-168/05 z 25. októbra 2006 (Mostaza Claro)] možno zároveň abstrahovať požiadavku na zabezpečenie efektívnej ochrany spotrebiteľa, čoho nevyhnutným predpokladom je aktívny prístup k využívaniu spomínaného oprávnenia. Vo veci konajúci súd je preto dotknuté vnútroštátne právo povinný interpretovať a aplikovať eurokonformným spôsobom (napr. Ústavný súd Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13). Súdny dvor dokonca vyslovil právny názor, podľa ktorého „vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku“ [rozsudok vo veci C-40/08 zo 6. októbra 2009 (Asturcom Telecomunicaciones SL), bod 52].

28. Podstatou eurokonformného výkladu spotrebiteľského práva je zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ bol viazaný nekalou podmienkou, čiže úsudok všeobecného súdu o tom, či a prečo treba danú podmienku považovať za neprijateľnú. Tým sa požadovaná vyváženosť vzťahu dosahuje.

29. Súdny dvor rozsudkom C-448/17 rozhodol (bod 2 výroku): „Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto

ex offa preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.“

30. Súdny dvor v odôvodnení rozsudku C-448/17 v bodoch 45 – 46 uvádza:

„... účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém upravuje v rámci konania o vydanie platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkon platobného rozkazu ex offa preskúmanie potenciálnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve sudcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, body 45 a 46).

Preto v prípade, ak v štádiu výkonu platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offa preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok obsiahnutých v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátna právna úprava sa musí považovať za právnu úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej v tejto súvislosti, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby mu boli oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (pozri analogicky rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 54, a z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, bod 52).“

31. Okresný súd vo veci sťažovateľky dospel k záveru, že v exekučnom konaní nie je možné skúmať vecnú správnosť exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz vydaný všeobecným súdom. Podľa okresného súdu sťažovateľka mala možnosť brániť sa voči platobnému rozkazu podaním odporu, a keďže tento prostriedok nápravy nevyužila, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Takýto platobný rozkaz predstavuje spôsobilý exekučný titul a v záujme rešpektovania princípu právnej istoty už v exekučnom konaní niet priestoru skúmať okolnosti, ktoré spadajú do obdobia pred vydaním tohto exekučného titulu.

32. Kľúčovým problémom pri posúdení dôvodnosti ústavnej sťažnosti je zodpovedanie otázky, či výklad a aplikácia vnútroštátnej právnej úpravy vykonaná okresným súdom, v zmysle ktorého na vec sa vzťahujúca právna úprava neumožňuje exekučnému súdu uskutočniť vecný prieskum exekučného titulu – platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom podľa § 256 a nasl. CSP, je z ústavnoprávneho hľadiska udržateľný, nezasahujúci do práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

33. Ústavný súd uvádza, že na súdne konanie, ktorého výsledkom bolo vydanie platobného rozkazu proti sťažovateľke, dopadala právna úprava Civilného sporového poriadku. Súdny dvor sa síce v rozsudku C-448/17 zaoberal právnou úpravou platobného rozkazu obsiahnutou v Občianskom súdnom poriadku (ďalej len „OSP“), ústavný súd však konštatuje, že kľúčové atribúty právnej úpravy týkajúcej sa platobného rozkazu po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku zostali nezmenené [(oprávnenie vyššieho súdneho úradníka vydať platobný rozkaz, 15-dňová lehota na podanie odporu, nutnosť odpor vecne odôvodniť, nemožnosť vydať platobný rozkaz v prípade, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku) § 172 ods. 1, § 172 ods. 9 OSP, § 265 ods. 1, § 267 ods. 1, § 45 ods. 2 CSP, § 3 ods. 5, § 5 ods. 1 písm. a) a f) zákona

o súdnych úradníkoch]. Platobný rozkaz, ktorý je exekučným titulom v predmetnej veci, bol vydaný vyšším súdnym úradníkom, nie sudcom, pričom CSP zakotvuje 15-dňovú lehotu na podanie opravného prostriedku – odporu, ktorý sťažovateľka nepodala. CSP zároveň vyžaduje odpor vecne odôvodniť.

34. Sťažovateľka tvrdí, že podkladom pre vydanie platobného rozkazu bola spotrebiteľská zmluva obsahujúca neprijateľné podmienky, v zmluve absentujú, resp. sú nesprávne uvedené jej obligatórne náležitosti, výška úrokovej sadzby odporuje dobrým mravom, pohľadávka je premlčaná. V návrhu na zastavenie exekúcie aj v sťažnosti proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky sťažovateľka argumentovala poukazom na rozsudok súdneho dvora C-448/17, smernicu 93/13/EHS i na princíp ochrany spotrebiteľa. Je toho názoru, že exekučný súd bol v zmysle Exekučného poriadku povinný skúmať exekučný titul z hľadiska jeho vecnej správnosti, keďže vyšší súdny úradník pri vydávaní platobného rozkazu – exekučného titulu v základnom konaní rezignoval na povinnosť skúmania existencie neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola podkladom pre vydanie platobného rozkazu. Vyjadruje presvedčenie, že exekučný titul bol vydaný v rozpore s § 299 ods. 2 CSP, preto poverenie na vykonanie exekúcie ani nemalo byť udelené. Z uvedeného dôvodu sa návrhom na zastavenie exekúcie domáhala zastavenia exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku.

35. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

36. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

37. Ústavný súd konštatuje, že argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa rozsudku súdneho dvora C-448/17, smernice 93/13/EHS, princípu ochrany spotrebiteľa okresný súd vôbec nezohľadnil, v dôsledku čoho z jeho strany došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Intenzita predmetného pochybenia okresného súdu vzhľadom na okolnosti uvedené ďalej dosahuje ústavnoprávnu relevanciu.

38. Napadnuté uznesenie sudkyne spočíva na dvoch základných argumentoch, a to:

- a) súd v rámci exekučného konania nemá právomoc preskúmať exekučný titul z hľadiska jeho vecnej správnosti,
- b) proti platobnému rozkazu bolo v základnom konaní prípustné podať odpor, v odpore sťažovateľka mohla namietat' tvrdenia týkajúce sa skutkového stavu, okolnosti majúce vplyv na jej dlh, možnosť podania odporu však sťažovateľka nevyužila.

39. Vo vzťahu k záveru okresného súdu o nemožnosti exekučného súdu skúmať vecnú stránku exekučného titulu ústavný súd uvádza, že z rozsudku súdneho dvora C-448/17 vyplýva, že súdny dvor na rozdiel od okresného súdu v štádiu vykonávacieho konania *a priori* nevyklučuje preskúmanie exekučného titulu – platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola podkladom na jeho vydanie, a teda vecnej správnosti exekučného titulu. Práve naopak, súdny dvor (za situácie, keď vnútroštátna právna úprava zveruje právomoc vydať platobný rozkaz vyššiemu súdnemu úradníkovi, pričom stanovuje iba 15-dňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje odpor vecne odôvodniť – o takúto situáciu ide aj v prípade sťažovateľky, keďže platobný rozkaz bol vydaný podľa § 265 ods. 1 CSP, pozn.) považuje za nevyhnutné takúto kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok vo vykonávacom konaní uskutočniť *ex offio* (za podmienky, že to vnútroštátna právna úprava umožňuje), pretože len vtedy možno považovať ciele sledované smernicou 93/13/EHS za naplnené. V zmysle záverov súdneho dvora musí vnútroštátny súd posúdiť, či vnútroštátna právna úprava takýto prieskum v štádiu vykonávacieho konania umožňuje.

40. Ústavný súd zdôrazňuje, že z rozsudku súdneho dvora C-448/17 (body 44-54) možno vyvodiť, že súdny dvor v podstate kladie na roveň situáciu, keď *ex offio* preskúmanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o vydanie platobného rozkazu nie je vnútroštátnou právnou úpravou stanovené, a situáciu, keď *ex offio* preskúmanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o vydanie platobného rozkazu síce vnútroštátnou právnou úpravou je stanovené, ale právomoc na vydanie platobného rozkazu je zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a možnosť podania odporu je limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu, pričom vnútroštátna právna úprava vyžaduje, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. V takýchto prípadoch spotrebiteľ nepožíva garanciu *ex offio* preskúmania neprijateľných podmienok sudcom, v dôsledku čoho obe tieto situácie majú za následok nerešpektovanie cieľov smernice 93/13/EHS, pokiaľ *ex offio* preskúmanie neprijateľných podmienok nie je stanovené vo vykonávacom konaní.

41. Vnútroštátna právna úprava, konkrétne ustanovenie § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, pokiaľ ide o jeho doslovné znenie, predpokladá oprávnenie/povinnosť vecného prieskumu exekučného titulu (posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré majú vplyv na vymáhaný nárok) v prípade, „*ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky*“. S poukazom na bod 29 odôvodnenia tohto uznesenia, majúci na zreteli záväzky Slovenskej republiky, vyplývajúce jej z postavenia členského štátu Európskej únie, v záujme dosiahnutia cieľov smernice 93/13/EHS a v záujme reálnej garancie práva na súdnu ochranu ústavný súd akcentuje, že je nevyhnutné interpretovať predmetné ustanovenie eurokonformne, a to tak, že za situáciu predpokladanú ustanovením § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku („... *v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky*“) je nutné považovať aj stav, keď v konaní o vydanie platobného rozkazu síce bolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, avšak právomoc na vydanie platobného rozkazu bola zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a vyšší súdny úradník platobný rozkaz vydal, možnosť podania odporu bola limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu a právna úprava vyžadovala, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. Týmto spôsobom je možné zrevidovať nedostatok, ktorým je postihnuté základné konanie – konanie o vydanie platobného rozkazu, resp. upomínacie konanie

(platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom, možnosť spotrebiteľa podať odpor v lehote iba 15 dní od doručenia platobného rozkazu, nutnosť odpor vecne odôvodniť, čo v súhrne vyvoláva stav nezabezpečenia možnosti skúmania neprijateľných zmluvných podmienok sudcom) vytykaný súdnym dvorom tak, že priestor na *ex offico* kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok je daný v štádiu vykonávacieho konania. Iba taká interpretácia § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, podľa ktorej všeobecnému súdu v exekučnom konaní prináleží skúmať exekučný titul – platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní, zodpovedá naplneniu cieľov sledovaných smernicou 93/13/EHS.

42. Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd ako exekučný súd zastáva názor o neexistencii jeho právomoci vecného prieskumu exekučného titulu – platobného rozkazu vydaného na podklade spotrebiteľskej zmluvy, je zrejmé, že pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh v zmysle § 53 ods. 1 Exekučného poriadku splnenie podmienok podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku okresným súdom skúmané nebolo, hoci skúmané malo byť. Sťažovateľka však po tom, ako jej súdnym exekútorom bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, podala v zmysle § 61k ods. 2 Exekučného poriadku návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, podľa ktorého súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Týmto je v štádiu posudzovania návrhu na zastavenie exekúcie vytvorený priestor pre okresný súd napraviť pochybenie, ktorého sa dopustil pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a exekučný titul skúmať z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní [§ 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku].

43. Pokiaľ ide o argument okresného súdu, že sťažovateľka sa proti platobnému rozkazu mohla brániť podaním odporu v základnom konaní, pričom však toto svoje oprávnenie nevyužila, tu ústavný súd konštatuje, že v zmysle záverov rozsudku súdneho dvora C-448/17 je problematickou už samotná situácia, keď je právomoc vydať platobný rozkaz zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi, možnosť podania odporu proti platobnému rozkazu je limitovaná lehotou 15 dní a odpor je nutné vecne odôvodniť. Pre súdny dvor nie je rozhodujúcou okolnosťou, spôsobilou zvrátiť záver o nenaplnení cieľov smernice 93/13/EHS, či spotrebiteľ možnosť podať odpor využil alebo nevyužil. Podľa súdneho dvora vnútroštátna práva úprava, akou je právna úprava Slovenskej republiky, vyvoláva nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ odpor nepodá. Z tohto pohľadu je preto skutočnosť, že spotrebiteľ (v tomto prípade sťažovateľka) odpor proti platobnému rozkazu nepodal, irelevantná (body 52 a 53 rozsudku súdneho dvora C-448/17).

44. Ústavný súd poznamenáva, že rozsudok súdneho dvora C-448/17 bol vydaný vo veci týkajúcej sa Slovenskej republiky, pričom reaguje na nedostatky platobných rozkazov, no súčasne jeho závery sú podporené ďalšou judikatúrou súdneho dvora, konkrétne rozsudkom zo 7. novembra 2019 v spojených veciach C-419/18 a C-483/18 (Profí Credit Polska S.A./Bogumiła Włostowska a i. a Profí Credit Polska S.A./OH). V zmysle predmetného rozhodnutia (bod 66) musí súd *ex offico* prijať opatrenia na vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie v zmluve, ktorá je

predmetom sporu, ktorý prejednáva, a ktorá bola uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice, a v prípade, že je to tak, posúdiť *ex offio* prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia (m. m. rozsudok z 9. 11. 2010, VB Pénzügyi Lízing, C 137/08, rozsudok zo 14. 6. júna 2012, Banco Español de Crédito, C 618/10). V prípade, že vnútroštátny súd, ktorý na základe informácií o skutkových a právnych okolnostiach, ktorými disponuje alebo s ktorými sa oboznámil v dôsledku dokazovania vykonaného *ex offio*, zistil, že ustanovenie patrí do pôsobnosti smernice, konštatuje, že toto ustanovenie má nekalú povahu (bod 70), musí o tom informovať účastníkov konania a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili (k tomu aj rozsudok z 21. 2. 2013, Banif Plus Bank, C 472/11).

45. Ďalej ústavný súd odkazuje aj na rozhodnutie vo veci z 26. novembra 2020 vo veci C-807/19 („DSK Bank“ EAD, „FrontEx International“ EAD), v ktorom súdny dvor konštatoval, že ak právne a skutkové okolnosti uvedené v spise predloženom vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na vydanie platobného rozkazu, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok, na ktoré spotrebiteľ nepoukazoval, ale ktoré súvisia s predmetom sporu, bez toho, aby bolo možné v tejto súvislosti vykonať konečné posúdenie, vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby v prípade potreby *ex offio* prijal potrebné opatrenia na vykonanie dokazovania s cieľom doplniť tento spis tým, že účastníkov konania pri dodržaní kontradiktórnosti vyzve, aby mu predložili vysvetlenia a doklady potrebné na tento účel. Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd je povinný prijať *ex offio* opatrenia na vykonanie dokazovania, pokiaľ právne a skutkové okolnosti, ktoré sa už nachádzajú v uvedenom spise, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok (bod 52, k tomu aj rozsudok z 11. 3. 2020, Lintner, C 511/17).

46. Na základe uvedeného okresný súd nemohol odmietnuť preskúmanie exekučného titulu, ktorý bol vydaný vyšším súdnym úradníkom na podklade spotrebiteľskej zmluvy, pretože tým rezignoval na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa, ktorý je, spočívajúc v princípe rovnosti zbraní, súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Tým teda došlo zo strany okresného súdu k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

47. Vychádzajúc z čl. 127 ods. 2 ústavy, vzhľadom na vyhovenie sťažnosti v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

48. Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou okresného súdu, riadiac sa právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde), opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky podanej proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky, rešpektujúc obsah a zmysel práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom zistené.

49. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáhala aj priznania primeraného finančného zadost'učinenia. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

50. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, keď sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04). Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody už nie je možné napraviť, a to napríklad zrušením protiústavného rozhodnutia či opatrenia, prípadne uvedením do pôvodného stavu (napr. I. ÚS 15/02, I. ÚS 139/02).

51. V posudzovanom prípade možno konštatované porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa názoru ústavného súdu v plnej miere kompenzovať zrušením uznesenia okresného súdu a vrátením veci na ďalšie konanie. Ústavný súd preto sťažnosti v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nevyhoviel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VII. Trov konania

52. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2021 je 181,17 eur a hodnota režijného paušálu je 10,87 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu).

53. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júla 2022

Peter Straka
predseda senátu